

Festivalul Internațional GEORGE ENESCU 2015

CROCHIURI (3)

(Daniela Caraman Fotea – 11 septembrie 2015)

Marți 8 septembrie

Dacă la primele reveniri în țară ale dirijorului **Ion Marin**, curiozitatea atrăgea prioritar prezența în sala de concert, acum unisonul opțiunilor îl constituie admirația, privilegiul întâlnirilor cu unul dintre marii conducători de orchestră ai lumii. Însoțit la actuala ediție de **London Symphony**, formație celebră, cu istorie îndelungată (110 ani) și performanțe muzicale antologice.

Ion Marin are simțul elitist al alcătuirii programelor, al modelării atracției lucrărilor oferite publicului, partituri pe care le parcurge cu autoritatea unui mare talent, al culturii stilistice, al gestualității care nu urmărește servirea propriei imagini ci valorificarea esențelor sonore. Toate subsumate unei inteligențe arzătoare, charisimei indiscutabile.

În prima lucrare – Suita op.20 pentru orchestră de George Enescu, am notat măiestria unirii temelor dublei fugi în finalul Uverturii lucrării, sugestia nu prin citate ci prin atmosfera limpidă a bucolicului, a profilului cu trimitere folclorică din Sarabandă, alternanța ritmică subtilă, grație-maiestate din Gigă, finalul cu apoteoza specific enesciană. Lucrarea a fost scrisă în 1915; ca atare, implinea 100 de ani!

Ziua concertului concretiza o altă aniversare: **Lars Vogt**, solistul Concertului în la minor pentru pian și orchestră de Grieg împlinea 45 de ani. A fost răsplătit cu ovații de public. În ceea ce mă privește, l-am aplaudat și pe Berezovschi în lucrare la trecutul Festival „Enescu”, dar, idealul expresiv, profunzimea poetică, romantică pe care le-a lăsat (și în înregistrare) **Dinu Lipatti**, îmi rămân model de neegalat până acum. Le-am regăsit însă, cu bucurie, îngemănate fiind cu forță echilibrantă, în demersurile orchestrale.

Superbă versiunea la muzica baletului Pasărea de foc de Igor Stravinski (din care compozitorul a extras trei suite orchestrale), ascultată în partea a 2-a a concertului. Ion Marin și-a dezvăluit aleasa personalitate care îngemănează simțul construcției muzicale, valorificarea orchestrației – indiferent de amploarea travaliului, a ritmurilor neobișnuite, definatorii în viitor compozitorului. A reliefat momentele care exemplifică „împrumuturile” din Rimski-Korsakov, armoniile tip Debussy ori Ravel. Am simțit angajarea în tradiția școlii componistice ruse, noutatea limbajului armonic prefigurată. De asemenea, vibrația orchestrei London Symphony care, sub bagheta lui Ion Marin a transformat scena Sălii palatului într-una din cele MARI ale lumii.

Joi 10 septembrie

O altă seară memorabilă, datorată de această dată **Orchestrai Filarmonice din Sankt Petersburg** condusă (din 1988), de **Yuri Temirkanov**. The New York Times o numea o instituție muzicală, evident prin modelul performanțelor, al unicității sonore. O orchestră de soliști!

Omagiul adus Festivalului dar și lui George Enescu a fost Uvertura de concert op.32, pe teme în caracter popular românesc. „Cheia” interpretării veridice a partiturii este abordarea sonorităților NU ca pe citate folclorice, nu rapsodic; muzica lui Enescu are trimiteri la atmosfera citată, dar subtitlul este clar; compozitorul a creat în maniera conceptului național. Temirkanov a intuit și redat partitura așa cum și-a dorit Enescu, pe subtilitate, frumusețe adeseori stranie și dramaticul interiorizat, ca al ...doinei de jale...

Solista Concertului nr.2 pentru pian și orchestră de Rahmaninov a fost inegalabila **Elisabeth Leonskaia**. Și ea un unicat, ca și versiunea realizată. În această muzică, la fel ca și în piesa de închidere a concertului – suita simfonică op.15, Șeherezada de Rimski-Korsakov, este transpusă enorma bogăție afectivă a sufletului rus. Muzicienii, într-un unison incredibil o transmit fără efort; pentru că ei nu o interpretează, ei o SIMT; este A LOR! Ceea ce ai de realizat cu orchestra, spunea Yuri Temirkanov, este să-i determini pe toți, până la ultimul, să iubească MUZICA. S-a petrecut. Am văzut, concret, vibrația, chiar și la cel de la... triunflu!

Mă înclin cu smerenie în fața acestei performanțe; sub degetele miraculoase ale solistei, sub mâna de bijutier a dirijorului (fără baghetă), urmați cu firească normalitate de orchestră, în seara aceea, sub ochii noștri se întrupa PERFECȚIUNEA.

A fost și mai apoi, în special pe gama coloristică, în legendarele povești, acum muzicale ale Șeherezadei...